

Mevr. J. Jansen
Voorbeeldstraat 51
2056 LG Voorbeeldplaats

Geachte mevrouw Jansen,

Welkom bij <naam pensioenuitvoerder>. U bouwt <vanaf ingangsdatum> <verplicht> pensioen bij ons op. <Dit doet u via uw werk<gever> <naam werkgever>.> Elke <pensioenuitvoerder> <werkgever> heeft zijn eigen pensioenregeling. In dit Pensioen 1-2-3 leest u wat u wel en niet krijgt in onze pensioenregeling. Dat is belangrijk om te weten, bijvoorbeeld als u van baan verandert. Pensioen 1-2-3 bevat geen persoonlijke informatie over pensioen. Die vindt u wel op www.mijnpensioenoverzicht.nl, <uw jaarlijkse Uniform Pensioenoverzicht> <en www.mijnomgeving.nl>.

Wat vindt u in laag 1, 2 en 3?

Pensioen 1-2-3 bestaat uit 3 lagen. In de eerste laag leest u in het kort de belangrijkste informatie over uw pensioenregeling. In deze tweede laag vindt u meer informatie over alle onderwerpen in laag 1. Tot slot vindt u in laag 3 juridische en beleidsmatige documenten van de pensioenregeling. U kunt laag 1 en 3 vinden op onze website <url> of opvragen bij <contactgegevens>.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling?

Ouderdomspensioen

<Via uw werkgever neemt u deel in een pensioenregeling en krijgt u ouderdomspensioen als u met pensioen gaat.> Ouderdomspensioen is, samen met de AOW, uw maandelijkse inkomen als u stopt met werken en met pensioen gaat. U krijgt dit pensioen zolang u leeft. Hoe hoog het ouderdomspensioen is, kunnen we nu niet zeggen. Dit hangt af van de hoogte van uw pensioenkapitaal op uw pensioendatum en hoeveel pensioen u hiervoor kunt kopen. U vindt een indicatie op <portaal, www.mijnpensioenoverzicht.nl>. De pensioenregeling waaraan u meedoet, noemen we een premieovereenkomst. De premie die gebruikt wordt voor de opbouw van uw pensioenkapitaal staat vast, hoe hoog het pensioenkapitaal wordt op uw pensioendatum is onzeker.

Partnerpensioen en wezenpensioen

Zolang u bij <naam werkgever> werkt, is er voor uw partner een partnerpensioen en voor uw kinderen een wezenpensioen geregeld. Uw partner krijgt partnerpensioen uitbetaald na uw overlijden zolang uw partner leeft. Het wezenpensioen wordt uitbetaald als u overlijdt en tot de leeftijd van <leeftijd> jaar van het kind. Het is belangrijk om te weten dat het partnerpensioen en wezenpensioen niet meer verzekerd is als u overlijdt nadat u uit dienst bent gegaan bij uw huidige werkgever. Hoeveel uw partner krijgt en uw kind(eren) krijg(t)(en) bij uw overlijden vindt u op <portaal, www.mijnpensioenoverzicht.nl>. In laag 3 van Pensioen 1-2-3 leest u welke elementen de hoogte van het partner- en wezenpensioen bepalen.

<Uw werkgever betaalt de premie voor het partner- en wezenpensioen.> <De premie voor het partner- en wezenpensioen gaat van uw pensioenkapitaal af.>

<Uw partner krijgt een bedrag als u overlijdt voor uw pensioendatum. Uw partner krijgt dan <x%> van uw pensioenkapitaal. Dit kapitaal gebruikt uw partner voor een partnerpensioen. Uw partner krijgt dit pensioen zolang uw partner leeft. Hoeveel dit is, kunnen we nu niet zeggen. U vindt een indicatie op <portaal>.>

<Wilt u dat uw partner ook pensioen krijgt als u overlijdt nadat u met pensioen bent gegaan? Dat kan. U gebruikt daarvoor een deel van uw pensioenkapitaal. Hiermee koopt u een partnerpensioen. Uw partner krijgt dit pensioen na uw overlijden zolang uw partner leeft. Hoe hoog dat partnerpensioen is, kunnen we nu niet zeggen. U vindt een indicatie op <portaal>. Kiest u hiervoor? Dan krijgt u wel een lager ouderdomspensioen. U heeft immers minder pensioenkapitaal over voor een ouderdomspensioen. Deze keuze maakt u als u met pensioen gaat.>

Soms krijgen nabestaanden een nabestaandenuitkering van de overheid uit de Algemene nabestaandenwet (Anw-uitkering). De nabestaande moet dan wel aan de voorwaarden voldoen. Meer informatie over deze Anw-uitkering vindt u op www.svb.nl.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

<Wanneer u arbeidsongeschikt wordt, gaat uw pensioenopbouw door zonder dat u zelf premie betaalt.> <Naam uitvoerder> betaalt dan <een deel van> de premie voor uw pensioen. Hoeveel dit precies is, hangt af van het percentage dat u arbeidsongeschikt bent. Op <portaal> vindt u met welk arbeidsongeschiktheidspercentage wij rekening houden. In laag 3 van Pensioen 1-2-3 leest u welk deel van de premie wij dan betalen.

Pensioenreglement

In het reglement leest u wat u precies in onze pensioenregeling krijgt. Neem contact met ons op als u het reglement wilt ontvangen.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling niet?

Partner- en wezenpensioen

In deze pensioenregeling is alleen partnerpensioen en wezenpensioen verzekerd zolang u <bij naam werkgever> <in bedrijfstak> <in deze beroepsgroep> werkt en deelnemer bent bij <naam pensioenuitvoerder>. Dit betekent dat er geen partnerpensioen voor uw partner en geen wezenpensioen voor uw kinderen is vanaf het moment dat u <uit dienst bent bij naam werkgever> <de bedrijfstak verlaat> <de beroepsgroep verlaat>. Als u een partner en kinderen heeft en u <gaat uit dienst bij> <verlaat de bedrijfstak/beroepsgroep>, dan is het dus belangrijk dat u en uw partner nagaan of het nodig is om zelf iets te regelen. U kunt bijvoorbeeld een verzekering afsluiten. Ook is het mogelijk om een deel van uw opgebouwde ouderdomspensioen om te zetten naar een partnerpensioen. Dat betekent dan wel dat uw ouderdomspensioen lager wordt. De keuze om ouderdomspensioen om te zetten in partnerpensioen kunt u maken <als u uit dienst gaat bij <naam werkgever> of> wanneer u met pensioen gaat.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

<Wanneer u arbeidsongeschikt wordt, krijgt u geen <aanvullend> arbeidsongeschiktheidspensioen van ons.> U krijgt dan geen aanvullend inkomen van ons als u arbeidsongeschikt raakt. Het kan zijn dat u wel een uitkering van de overheid krijgt. Dit is geregeld in de WIA en heet een WGA- of IVA-uitkering. Dit hangt af van de mate waarin u arbeidsongeschikt bent. U leest meer hierover op www.uwv.nl.

Hoe bouwt u pensioen op?

U bouwt op 3 manieren pensioen op:

A. AOW: dit pensioen krijgt u van de overheid

De AOW is het wettelijke pensioen van de overheid. U bouwt in 50 jaar AOW op. U bouwt alleen AOW op als u in Nederland woont en/of werkt. Op welke leeftijd u AOW krijgt, hangt af van uw geboortedatum. De AOW-leeftijd stijgt namelijk de komende jaren. Ook de hoogte is niet voor iedereen gelijk. De AOW-bedragen worden ieder jaar aangepast. Informatie over de AOW en uw AOW-leeftijd vindt u op www.svb.nl.

Let op: heeft u niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan uw AOW lager uitvallen.

B. Het pensioen dat u via uw werk opbouwt

Hoeveel pensioen u opbouwt via de regeling van uw werkgever, ziet u op uw Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Dit krijgt u ieder jaar van ons. Wilt u een overzicht van de pensioenen die u bij andere werkgevers heeft opgebouwd? Kijk dan op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

C. Pensioen dat u zelf regelt

U kunt zelf een aanvulling regelen op uw AOW en het pensioen dat u opbouwt via uw werk<gever>. Er zijn verschillende manieren om uw pensioen aan te vullen. Bijvoorbeeld via banksparen of door een verzekering – zoals een lijfrente – af te sluiten of door in uw regeling extra pensioen op te bouwen. Of u dat nodig vindt, hangt af van uw financiële en persoonlijke situatie. Een financieel adviseur kan u helpen bij het maken van keuzes. U kunt ook kijken naar de pensioenshijf van vijf op de website van het Nibud www.nibud.nl.

PREMIE

Beschikbare premie

Ieder jaar wordt premie gestort op uw pensioenbeleggingsrekening. De premies worden voor u belegd en vormen op uw pensioendatum een pensioenkapitaal. Met dit kapitaal koopt u een ouderdoms- en/of partnerpensioen. Dit noemen we een beschikbare premieregeling.

<Indien life cycle>

Wij beleggen het geld dat op uw pensioenbeleggingsrekening staat. Bent u bijna <pensioenleeftijd>? Dan kunt u weinig risico lopen met uw pensioen. Wij beleggen daarom steeds minder risicovol als uw pensioendatum dichterbij komt. Dit noemen wij beleggen volgens life cycle. <als keuze uit life cycle> Wilt u een andere keuze maken qua beleggingen? Dan is het belangrijk dat wij weten hoeveel risico u wilt lopen met uw beleggingen. Daarom vragen wij u een aantal vragen te beantwoorden. Hiermee bepalen wij uw risicoprofiel. U leest meer over de beleggingsmogelijkheden op <portaal>.

<Indien opting out>

Wilt u zelf verantwoordelijk zijn voor uw beleggingen? Dan zorgen wij er niet voor dat het risico van uw beleggingen afneemt als uw pensioendatum dichterbij komt. We vragen u wel om een aantal vragen te beantwoorden. Daarmee bepalen wij uw risicoprofiel. U kiest daarna zelf in welke fondsen u belegt. U leest meer over de beleggingsmogelijkheden op <portaal>.

<Uw pensioenkapitaal staat niet op een pensioenbeleggingsrekening maar op <naam garantierekening>.> U krijgt een vast rendement op deze rekening. Zo groeit uw pensioenkapitaal.

Pensioengrondslag

Uw beschikbare premie wordt vastgesteld over een deel van uw jaarlijkse brutoloon. Soms telt een deel van het loon niet mee voor de pensioenopbouw. Zoals een ploegentoeslag. Het loon dat meetelt voor pensioenopbouw is het pensioengevend loon. Vraag aan uw werkgever welk deel van uw loon meetelt. De beschikbare premie is een percentage van uw pensioengevend salaris min de franchise (het deel van het loon waarover u geen pensioen opbouwt omdat u AOW krijgt). Dit percentage hangt af van uw leeftijd. In de tabel kunt u zien welk percentage wij nemen bij uw leeftijd. Met dit percentage berekenen wij uw premie.

Uw leeftijd op 1 januari

Percentages

Van 20 t/m 24	5,4%
Van 25 t/m 29	6,4%
Van 30 t/m 34	7,8%
Van 35 t/m 39	9,5%
Van 40 t/m 44	11,6%
Van 45 t/m 49	14,2%
Van 50 t/m 54	17,4%
Van 55 t/m 59	21,5%
Van 60 t/m 64	26,8%
Van 65 t/m 66	31,5%

Voorbeeld:

De franchise in een pensioenregeling is: € 13.000,-
 Het pensioengevend salaris van meneer Voorbeeld is: € 40.000,-

Op 1 januari 2014 is meneer Voorbeeld 38 jaar. Uit de tabel leest u welk percentage bij de leeftijd van 38 jaar hoort: 9,5%.

De premie voor de pensioenregeling van meneer Voorbeeld is:
 (€ 40.000,- / € 13.000,-) x 9,5% = € 2.565,- per jaar. Per maand is dit € 213,75.

Premieverdeling tussen werkgever en werknemer

Uw werkgever betaalt de premie voor uw pensioen. U draagt hieraan bij door de betaling van een werknemersbijdrage. Dit wordt ingehouden op uw salaris. De hoogte van de totale beschikbare premie hangt af van uw pensioengrondslag en leeftijd. <Vraag bij uw werkgever na hoeveel u betaalt en hoeveel uw werkgever betaalt.> <De premie die u zelf betaalt, vindt u terug op uw loonstrook.>

Welke keuzes heeft u zelf?

Waardeoverdracht

Verandert u van baan en wilt u uw pensioen meenemen, dan kan dit. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als uw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wilt u alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Geef dit dan door aan uw nieuwe pensioenuitvoerder. Wilt u uw pensioen niet meenemen? Dan blijft uw pensioenkapitaal bij <naam uitvoerder> staan. U koopt dan met dit kapitaal op uw pensioendatum een pensioen voor uzelf en uw eventuele partner. Zie hiervoor ook de informatie onder het kopje 'Wat krijgt u in deze pensioenregeling'. Wilt u hulp bij het maken van uw keuze? <Wij helpen> <Uw financieel adviseur helpt> u graag.

Beleggingskeuze

<Wij beleggen uw beschikbare premie standaard volgens life cycles voor u. Zie voor uitleg van de life cycles de informatie bij 'Hoe bouwt u pensioen op?'. <Wilt u zelf verantwoordelijk zijn voor uw beleggingen? Dan zorgen wij er niet voor dat het risico van uw beleggingen afneemt als uw pensioendatum dichterbij komt. U kiest dan zelf in welke fondsen u belegt.> U leest meer over de beleggingsmogelijkheden op <portaal>.>

Extra pensioen opbouwen

Bij <pensioenuitvoerder> is het mogelijk om, naast uw verplichte pensioenopbouw, vrijwillig extra pensioen op te bouwen. De extra pensioenpremie wordt, net als de premie voor de verplichte pensioenopbouw, via uw werkgever op uw salaris ingehouden. Uw werkgever draagt de premie af aan het <pensioenuitvoerder>. Er is geen minimumbedrag. Wel een maximum: de fiscale ruimte voor pensioen. Fiscale ruimte is het verschil tussen het bedrag dat u wettelijk maximaal belastingvrij aan pensioen mag opbouwen en het bedrag dat u daadwerkelijk opbouwt.

Als u meer informatie wilt over de mogelijkheid vrijwillig extra pensioen op te bouwen, dan kunt u terecht bij uw werkgever. Via uw werkgever kunt u zich ook aanmelden. Meer informatie is te vinden op <website> <en in de brochure>.

Vrijwillig aanvullend verzekeren

Bij <pensioenuitvoerder> is het mogelijk om te kiezen voor de volgende vrijwillige aanvullende verzekeringen:

- aanvullend partnerpensioen
- ANW-hiaatverzekering
- en/of aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen.

De premie voor deze verzekering(en) wordt, net als de premie voor de verplichte pensioenopbouw, via uw werkgever op uw salaris ingehouden. Uw werkgever draagt de premie af aan <pensioenuitvoerder>. Meer informatie over de vrijwillige aanvullende verzekering(en) en de premie die u daarvoor betaalt is te vinden op <website> <en in de brochure>.

Nettopensioenregeling voor als u meer dan € 101.519 verdient

Afhankelijk van de productvoorwaarden kunt u deze tekst naar eigen inzicht invullen.

Pensioenuitkering kopen

Op uw pensioendatum komt uw pensioenkapitaal vrij. U moet dan van het pensioenkapitaal een pensioenuitkering kopen bij een pensioenverzekeraar. Dat is verplicht volgens de wet. Een pensioenuitkering is een <maandelijkse> <periodieke> uitkering die u ontvangt zolang u leeft. Bij welke pensioenverzekeraar u een pensioenuitkering koopt, kiest u zelf. Dan moet u daarmee een pensioenuitkering aankopen bij een pensioenverzekeraar.

Hoe uw pensioenuitkering eruitziet, bepaalt u ook zelf. U kiest of u een bedrag per maand of per kwartaal ontvangt. Ook kiest u of u de eerste vijf jaar een hoger bedrag krijgt of juist uw hele leven hetzelfde bedrag.

U ontvangt voor uzelf een pensioen. In veel gevallen heeft u daarnaast ook een partnerpensioen geregeld. Hiermee krijgt uw partner een pensioen wanneer u overlijdt. Wilt u geen partnerpensioen aankopen of heeft u geen partner? Dan kunt u het partnerpensioen ook toevoegen aan uw eigen pensioen. Uw pensioen wordt dan hoger, maar uw eventuele partner krijgt dan niets na uw overlijden. Uw partner dient akkoord te gaan met deze ruil.

Keuzemogelijkheden

De keuzemogelijkheden in uw pensioenregeling zijn:

- eerder met pensioen gaan. Dit heeft wel gevolgen voor de hoogte van uw pensioen, omdat u uw pensioen over een langere periode uitbetaald krijgt;
- wel of geen partner- en wezenpensioen verzekeren;
- eerst een hoger dan een lager pensioen ontvangen, of andersom;
- bij wie u uw pensioen wilt kopen, wij noemen dit shoppen.

Hoe zeker is uw pensioen?

Risiko's

De hoogte van uw pensioen staat niet vooraf vast. Pas op de pensioendatum heeft u zekerheid over de hoogte van uw pensioenuitkering. Uw pensioenuitkering is namelijk afhankelijk van de hoogte van uw beschikbare premie, het tarief dat verzekeraars hanteren bij de aankoop van uw pensioen en de rendementen op uw beleggingen.

Verzekeraars baseren hun tarief op een aantal onderdelen. Dit zijn:

- de rente;
- de levensverwachting van mensen;
- vergoeding voor kosten die ze maken.

Voor meer informatie over de uiteindelijke hoogte van uw pensioen verwijzen wij u naar <portaal, www.mijnpensioenoverzicht.nl>.

Welke kosten maken wij?

Kosten

Voor het beheer van uw beleggingen rekent de fondsbeheerder kosten. Deze kosten worden verrekend met uw beleggingen. Daarnaast betaalt u administratiekosten aan ons. Deze kosten ziet u op uw <model 3, kostenoverzicht>. U vindt op <portaal> meer informatie over de kosten.

Wanneer moet u in actie komen?

Waardeoverdracht

U kunt ervoor kiezen om uw pensioen mee te nemen als u van baan verandert. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als uw huidige of nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wilt u alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Geef dit dan door aan uw nieuwe pensioenuitvoerder. Wilt u uw pensioen niet meenemen? Dan blijft uw pensioenkapitaal bij <naam uitvoerder> staan. U koopt dan met dit kapitaal op uw pensioendatum een pensioen voor uzelf en uw eventuele nabestaanden. Zie hiervoor ook de informatie onder het kopje 'Wat krijgt u in deze pensioenregeling'. Wilt u hulp bij het maken van uw keuze? <Wij helpen><Uw financieel adviseur helpt> u graag.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

Als u arbeidsongeschikt wordt, geeft uw werkgever dit aan ons door. Wij betalen dan <een deel van> de premie voor uw pensioen. Hoeveel dit precies is, hangt af van het percentage dat u arbeidsongeschikt bent. Wordt u meer of minder arbeidsongeschikt? Dan heeft dat invloed op de premie die wij betalen. Geef dit daarom op tijd aan <ons><uw financieel adviseur> door. Overleg met uw financieel adviseur of u iets extra's moet regelen.

Trouwen, samenwonen of geregistreerd partnerschap

Trouwen en een geregistreerd partnerschap zijn voor de pensioenregeling hetzelfde. U leest in uw Pensioen 1-2-3 wat er voor uw partner en eventuele kinderen is geregeld als u overlijdt. Vindt u dit niet genoeg? Zorg dan voor een aanvulling hierop.

Woont u ongehuwd samen? Dan is er niet automatisch een partnerpensioen geregeld. Wilt u dat uw partner hier wel voor in aanmerking komt? Dan moeten u en uw partner aan bepaalde voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden staan in uw pensioenreglement. Bijvoorbeeld een samenlevingscontract afsluiten. Wilt u er dan voor zorgen dat wij een kopie van dit contract krijgen?

Echtscheiding, beëindiging geregistreerd partnerschap of beëindiging samenwonen

Als u gaat scheiden of geregistreerd partnerschap beëindigt, dan heeft uw partner recht op de helft van het pensioen dat u tijdens uw huwelijk of geregistreerd partnerschap opbouwde. Het kan zijn dat u daar afwijkende afspraken over maakte. Deze staan dan in uw echtscheidingsconvenant. Geef deze afspraken binnen 2 jaar aan ons door. Dit doet u door een kopie van het echtscheidingsconvenant op te sturen. Ontvangen wij binnen 2 jaar geen echtscheidingsconvenant? Dan verdelen wij uw pensioen standaard. Uw ex-partner krijgt dan een eigen pensioen.

Woont u ongehuwd samen? Dan moet u zelf afspraken maken over de verdeling van het ouderdompensioen. Het recht op een deel van het ouderdompensioen geldt namelijk niet voor ongehuwd samenwonenden. Het partnerpensioen dat tot het moment van scheiden is opgebouwd wordt bij uw overlijden uitgekeerd aan uw ex-partner. Ook als u ongehuwd samenwoonde. Wilt u dit niet? Maak dan goede afspraken bij de scheiding en leg dit vast in een convenant of een notariële akte. Stuur dat aan ons op.

Verhuizen naar het buitenland

Als u verhuist naar het buitenland kan het zijn dat u dan geen pensioen meer opbouwt. Bespreek dit met <ons><uw financieel adviseur> en uw werkgever.

Keuzemogelijkheden

De keuzemogelijkheden in uw pensioenregeling zijn:

- eerder met pensioen gaan. Dit heeft wel gevolgen voor de hoogte van uw pensioen, omdat u uw pensioen over een langere periode uitbetaald krijgt;
- wel of geen partner- en wezenpensioen verzekeren;
- eerst een hoger dan een lager pensioen ontvangen, of andersom;
- bij wie u uw pensioen wilt kopen, wij noemen dit shoppen.

Mijnpensioenoverzicht.nl

Bekijk eens per jaar hoeveel pensioen u in totaal heeft opgebouwd op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Als u vragen heeft over uw pensioenregeling

Neem contact met ons op als u vragen heeft of gebruik maakt van de actie- en/of keuzemomenten. <contactgegevens>